

роман-дослідження, роман в біографічних епізодах, белетризований роман, автобіографічний роман в оповіданнях тощо; 2) пошуки нових видо-родових і міжжанрових утворень (жанрові різновиди роману): роман-реконструкція, роман-монтаж, роман-пошук, роман-ретроспекція, роман-мозаїка, роман-есе, роман-репортаж, роман-щоденник, роман-колаж тощо) [4].

Таким чином, аналіз англійської документально-біографічної прози межі століть показує, що новітній англійський біографічний роман – поле для різноманітних жанрових експериментів і стильових шукань.

Список використаних джерел:

1. Бандровська О. Трансформації біографічного жанру у творчості Пітера Акройда. – Режим доступу: http://www.anthropos.org.ua/jspui/bitstream/123456789/2395/1/127-137_Bандровська_О.pdf
2. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
3. Петрусь О. В. Деконструкція біографічного канону в романах Пітера Акройда. – Режим доступу: <http://www.lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/movoznavtvo/2008/80-67-28/pdf>
4. Савенко І. Л. Жанрово-стильові особливості біографічного роману-пошуку. Режим доступу: <http://www.revolution.allbest.ru/sections-load.php?774>
5. Linda Hutcheon's» «Historiographic Metafiction: 'The Pastime of Past time»./http://www.eng.fju.edu.tw/Literary_Criticism/postmodernism/Hutcheon_outline.html

Мельник Л.О.

студентка,

Київський національний університет

імені Тараса Шевченка

КОНЦЕПТ ПРИРОДИ В КОРЕЙСЬКІЙ РОМАНТИЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Із поширенням корейської масової культури та зі зростанням інтересу до неї серед українського населення, дослідження концепту природи як ідейної основи, що заклала базис для сучасної корейської культури, набуває особливого значення для встановлення міжкультурного порозуміння. З огляду на це, існує обґрунтована потреба у дослідженні специфіки концепту природи в руслі корейського романтизму, що, безперечно, сприятиме поширенню розуміння особливостей розвитку сучасної корейської літератури. Лі Синин (이승은) наголошував на необхідності дослідження корейського романтизму, зауважуючи незначну присутність цієї теми у науковому дискурсі [7, с. 209].

Стаття присвячена дослідженню особливостей концепту природи в корейській літературі. Мета статті полягає у всебічному описі специфіки зображення природи в корейській романтичній літературі, а також

виокремленні найважливіших природних образів корейського романтизму, що набувають нового змісту під впливом романтичної течії.

Варто зауважити, що українських вчених, які б займалися дослідженням даного питання немає. При написанні роботи було використано посібники, статті та наукові доробки Го Сунмі [1;2], Нигмалтуліної Ю.Г [6], Ф. Лукаса [4], Ю. Манна [5].

Для розуміння корейської романтичної літератури суттєво виокремити прикметні лише корейським письменникам використання образів природи у корейському традиційному розумінні. Романтизм – мистецтво Нового часу, особливий етап розвитку культур. Романтизм як художній напрям позиціонував світ як конфлікт між дійсністю та ідеалом [3, с. 900]. Попри те, що кожна література проходить властиві лише їй етапи історичного розвитку, підходячи до цього етапу по-своєму, повторюваність суспільних закономірностей, на думку Ю.Г. Нігмалтуліної, в історії різних націй спричиняє подібні у своїй суті літературні процеси [6, с. 20]. Відображаючи національний світогляд та світосприйняття, естетичний ідеал, виражений за допомогою літератури, дає можливість визначити світоглядні засади, що складають естетичну свідомість народу. Романтизм як літературний напрям є прямою антитезою до класицизму, що полягала в протиставленні класицистичних правил та норм ідеї романтичної свободи. Згідно із літературознавцем Юрієм Манном, таке розуміння романтизму превалює в науковому дискурсі, проте романтизм визначається не як заперечення регулювання, а наслідування «складніших та примхливіших правил» [5, с. 70].

Природа у корейській літературі позиціонувалася як сила, здатна сприяти формуванню у народу нового світогляду. Це загалом дає можливість прослідкувати прихований вплив народної літератури на процес написання романтичних творів про природу, що виступала елементом само ідентифікації та само актуалізації корейського народу. На момент виникнення романтизму, традиційний уклад життя починає змінюватися, що пов'язано із промисловою революцією, яка, в свою чергу, спричинила типові для романтизму почуття відчуженості та самотності. «У нас були філософія та релігія, запозичені від інших. І хоча вони були присутні у нас в душі, вони не були нашим «домом». У відповідності з природою ми або маємо побудувати будинок, в якому були б єдині душа і тіло, або просто «полагодити» його» [2, с. 45]. Будівництво «будинку» на основі природи, що підходить як душі, так і тілу народу, по суті, було пошуком основ народної культури і її особливостей.

В описі природи корейські поети та прозаїки вдаються до пейзажів, які, попри те, що й були присутні у корейському фольклорі, як засіб вираження естетичного ставлення до предмета виникають із зародженням романтичної літератури. Так, 20-30і роки двадцятого століття можна вважати періодом розквіту елементу пейзажу в корейській літературі. Аналізуючи пейзаж з точки зору суб'єктних ситуацій, Го Сунмі приходять до висновку, що пейзаж в корейській літературі був засобом усвідомлення індивідом себе як частини великого світу. Прикметно, що на протигагу західному антропоцентризму, корейці висувають космогоністичну домінанту. Взаємодія людини і світу

підпорядковується одному ритму, в якому сучасність бачиться в контексті загального хроносу. Роздуми про майбутнє формують перспективу загального протікання часу, створюється його хронікальна замкнутість, що пояснює динаміку точки зору ліричного героя [1, с. 7].

Романтики намагалися органічно поєднати внутрішній стан із гармонією живих істот, позиціонуючи усі живі істоти рівно важливими [4, с. 86].

Образи природи під впливом романтичних ідей набувають нових, додаткових до традиційного значення та інтерпретації. Так, образ сонця використовується для позначення негативно навантаженої чоловічої сили, що здатна зруйнувати все навколо. У цьому значенні він протиставляється образу місяця. В релігійному світосприйнятті корейського народу закріплено традиційне обожнювання місяця. Так, іще в класичних творах він зустрічається в контексті оспівування печалі самотності та любові. Місяць в корейській поезії наділений жіночим характером, що особливо яскраво виражено Кім Соволем (김소월) у поезії «Раніше не знала» («예전엔미처몰랐어요»). Тоді, образи зірок сприймаються як провідники у Всесвіті. Зорі – втілення надії та віри, що також наділені соціальним підтекстом, співпадаючи з метою корейського народу побороти гніт японської колонізації та домогтися незалежності [1, с. 8-10].

У корейській міфології море найточніше з-поміж інших джерел води втілює у собі образ міфічної води, при тому ця вода, що вважається уособленням всього суцього у світі, сприймається як щось загрозливе та вороже. Так, в міфах море само по собі постає в ролі недруга. До того ж, море позначає простір, в якому поміщений і інший світ, що знаходиться за його горизонтом. Море – символ вічності, місце переродження вічних страждань. Попри це, у романтиків образ моря набуває нового позитивнішого відтінку. Кім Соволь, до прикладу, зобразив море втіленням безмежної далекої мрії, а також чогось невідомого, що загалом наближує корейський романтизм до романтизму загальноєвропейського.

Образ пташки можна вважати інваріантним образом, що розкриває специфіку корейської духовності, культ внутрішньої свободи особистості, а також пріоритет загально людських цінностей. В міфологічних уявленнях корейців птахи вбачалися своєрідним медіумом, суб'єктом, що може вільно переміщатися між небом та землею. Вони символізували духовність, можливість швидкого переродження, а також славу. Завдяки романтичним впливам смислове навантаження образу птаха переживає суттєві зміни. В романтичних віршах, наприклад, у поезіях Пак Намсу (박남수), птахи уособлюють чистоту, образ набуває соціального виміру. Поети-романтики, прагнучи возз'єднання з природою, використовували образи птахів для вираження різноманітних людських почуттів, превалювали серед яких туга та смуток. До цього ж, Го Сунмі зазначає, що структурну роль у корейській романтичній літературі відіграє також пташиний спів, що загалом пов'язано із корейською класичною літературою, у якій спів птахів автоматично показано на фоні основної емоційної складової культури – «хан» (한). Особливого

звучання концепт «Хан» набуває у творах Кім Соволя, у якого вона викликана тугою за батьківщиною. У вірші «Гора» ліричний герой Кім Соволя відчуває себе птицею, що сидить на вершині вільхи та прагне досягнути глибини гір, де вона могла б здобути спокій та насолодитися ним [1, с. 14].

Отже, система корейського романтизму великого значення надавала саме образам природи, що містили значне смислове навантаження. Образи моря, сонця, неба, зірок та птаха у корейському романтизмі виступають глибоко символічними, що зумовлено впливом корейської традиційної міфології та народної творчості.

Список використаних джерел:

1. Го Сун Ми. Природа в татарской поэзии начала XX века и в корейской лирике 1920-х гг. (сопоставительный аспект): автореферат дис. кандидата филологических наук: 10.01.02 / Сун Ми Го. – Казань, 2012. – 27 с.
2. Го Сун Ми. Национальное своеобразие эстетического идеала в татарской и корейской романтической поэзии / Сун Ми Го// Научный Татарстан. – 2012. – № 1. – С. 140-147.
3. Литературная энциклопедия терминов и понятий / [Гл. ред. и сост. А. Н. Николюкин]. – М.: НПК «Интелвак», 2001. – 1596 с.
4. Лукас Ф. Л. Дух і форма / Ф. Л. Лукас [пер. з англ. Пан Сон Вана і Сім Хі Сопа]. – Сеул: Симсольдан, 1988. – 198 с.
5. Манн Ю. В. Русская литература XIX века: Эпоха романтизма / Ю. В. Манн. – Москва, 2001. – 520 с.
6. Нигматуллина Ю. Г. Национальное своеобразие эстетического идеала / Ю. Г. Нигматуллина. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 1970. – 228 с.
7. 이승은. 한국문학 ‘읽기’에서의 ‘낭만주의’ 재검토/이승은// 국제어문. – 2010. – № 48. – 209-244.